

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705
E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί του με αριθμ. πρωτ. Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 2113/25.11.2014

ερωτήματος της Δ.Ε.Υ.Α.

ΘΕΜΑ: ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ (ά. 11 Ν. 1069/1980) ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗ Δ.Ε.Υ.Α.

Δεδομένου ότι η Δ.Ε.Υ.Α. συστάθηκε το έτος 1982 και η επιβολή του ειδικού τέλους του ά. 11 Ν. 1069/1980 έλαβε χώρα την 1^η Ιανουαρίου 1983 ερωτάται :

- Μέχρι πότε δύναται να επιβάλει νόμιμα η Δ.Ε.Υ.Α. το ανωτέρω τέλος;

Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. 1/2013 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου δήμου (ΑΔΑ: ΒΕ2ΩΟΡΟΧ-Ζ3Κ) αποφασίστηκε η μείωση του ποσοστού του ειδικού τέλους ά. 11 Ν. 1069/1980 από 80% σε 60%

για τη δημοτική ενότητα και σε 40% για τις λοιπές δημοτικές ενότητες, ερωτάται:

- Είναι νόμιμη η ανωτέρω απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ... ;

Επί του πρώτου ερωτήματος επάγομαι τα κάτωθι:

Στη διάταξη του άρθρου 11 του ν.1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» ορίζεται ότι: «1. *Επιβάλλεται υπέρ των κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου συσταθησομένων επιχειρήσεων, προς τον σκοπόν μελέτης, κατασκευής ή επεκτάσεως έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως και δια μίαν δεκαετίαν από τής 1ης Ιανουαρίου του επομένου της συστάσεώς των έτους πρόσθετον ειδικόν τέλος υπολογιζόμενον εις ποσοστόν 80% επί της αξίας του καταναλισκομένου ύδατος, το αυτό τέλος επιβάλλεται και εν περιπτώσει επεκτάσεως της Επιχειρήσεως...*»

Κατά το άρθρο 43 παρ. 3 του Ν. 2065/1992 (Α 113): «*Παρατείνεται για μια δεκαετία από την κατά περίπτωση λήξη του ο χρόνος επιβολής του προσθέτου ειδικού τέλους, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν. 1069/1980 (ΦΕΚ 191 Α΄)*»

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 26 παρ.3 του Ν.3013/2002(ΦΕΚ Α΄102/1.5.2002): «*Παρατείνεται για μία δεκαετία από την, κατά περίπτωση, λήξη του ο χρόνος επιβολής του πρόσθετου ειδικού τέλους*

80% υπέρ των Δ.Ε.Υ.Α., που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν. 1069/1980 (ΦΕΚ 191 Α΄)»

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 3013/2002: «το εν λόγω τέλος αποτελεί ένα σημαντικό έσοδο για τις Δ.Ε.Υ.Α. δεδομένου ότι πολλές από αυτές για την εκτέλεση έργων έχουν συνάψει δάνεια, τα οποία οφείλουν να εξοφλήσουν. Εξαιτίας αυτού **κρίθηκε αναγκαίο το τέλος να συνεχίσει να υφίσταται και μετά την πάροδο της δεκαετίας από τη σύσταση της επιχείρησης. Για το σκοπό αυτόν έγινε νέα νομοθετική ρύθμιση: Συγκεκριμένα, με το ά. 43 παρ. 3 ν. 20658/1992-** παρατείνεται για μια δεκαετία από την κατά περίπτωση λήξη του ο χρόνος επιβολής του πρόσθετου ειδικού τέλους που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 ν.1069/1980. Όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα για τις Δ.Ε.Υ.Α. που ιδρύθηκαν το 1980 εξέπνευσε και η δεύτερη δεκαετία επιβολής του τέλους και συνεπώς δεν νομιμοποιούνται πλέον να το εισπράττουν. Προκειμένου να μη χαθεί αυτή η σημαντική πηγή εσόδων, τα οποία είναι αναγκαία για την κατασκευή έργων και επεκτάσεων και την αποπληρωμή δανείων η Ένωση Δ.Ε.Υ.Α. εζήτησε και αυτή να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση ώστε η επιβολή του τέλους να παραταθεί εκ νέου.»

Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 790/1986 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. η φύση του ειδικού τέλους νέων κατασκευών είναι αμιγώς φορολογική. Τούτο διότι «... επιβάλλεται στους ιδιοκτήτες των ακινήτων και τους καταναλωτές των υπηρεσιών υδρεύσεως χωρίς να υφίσταται κάποια υποτυπώδης ή έστω χαλαρά αναλογία μεταξύ των δαπανών μελέτης, κατασκευής, ανακατασκευής ή επεκτάσεως των έργων

υδρεύσεως και του ύψους των επιβαλλομένων τελών, τα οποία ούτε και χρονικώς συνδέονται ή εξαρτώνται με την έναρξη ή αποπεράτωση αυτών των μελετών και έργων».

Εξ όσων προεξετέθησαν προκύπτει σαφώς ότι οι κατά τόπους Δ.Ε.Υ.Α. δικαιούνται αλλά και υποχρεούνται να επιβάλουν το ειδικό τέλος το οποίο προβλέπεται στη διάταξη του ά. 11 Ν.1069/1980 για τρεις δεκαετίες αρχής γενομένης από την 1^η Ιανουαρίου του επομένου της συστάσεώς τους έτους.

Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Δ.Ε.Υ.Α. συστάθηκε το έτος 1982 (ΠΔ 351/1982) νομίμως επιβάλλεται το ειδικό τέλος νέων κατασκευών από 01.01.1983 έως 31.12.2012.

Επί του δευτέρου ερωτήματος σας επισημαίνω τα εξής:

Με την υπ' αριθμ. 1/2013 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου Καλαμάτας αποφασίστηκε η μείωση του ποσοστού του ειδικού τέλους ά. 11 Ν. 1069/1980 από 80% σε 60% για τη δημοτική ενότητα Καλαμάτας και σε 40% για τις λοιπές δημοτικές ενότητες.

Η ανωτέρω απόφαση είναι μη νόμιμη καθώς για τους λόγους που αναλυτικά εξετέθησαν ανωτέρω, η Δ.Ε.Υ.Α. δεν δικαιούται από 01.01.2013 να επιβάλει το ειδικό τέλος του ά. 11 Ν. 1069/1980.

Ωστόσο, αξίζει να αναφέρω ότι το ποσό του ειδικού τέλους καθορίζεται στο νόμο ως ποσοστό 80% επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος. Τυχόν δε απόφαση του δημοτικού συμβουλίου περί μείωσης του ποσοστού αυτού είναι μη νόμιμη καθώς αντίκειται στο νόμο.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. Άρθρο 25 Ν. 1069/80 : «Τιμολόγια

1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που εγκρίνεται από το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο καθορίζονται χωριστά τιμολόγια για την υπηρεσία υδρεύσεως και αποχετεύσεως.

2. Τα εκ των τελών των υπηρεσιών υδρεύσεως και αποχετεύσεως έσοδα δέον υποχρεωτικώς να καλύπτουν τας αναγκαίας δαπάνας προσωπικού, λειτουργίας και συντηρήσεως των δικτύων, αποσβέσεις παγίων εγκαταστάσεων και τοκοχρεωλυσίων συναφθέντων δανείων.

3. Τα έσοδα από τα τέλη επιτρέπεται να υπερβαίνουν τις δαπάνες της προηγούμενης παραγράφου για την εκτέλεση έργων σύμφωνα με το σκοπό της επιχείρησης μετά την πάροδο της δεκαετίας, όπως αναγράφεται στο άρθρο 11 και 12 του νόμου αυτού. Το ποσοστό καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που εγκρίνεται από το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο.»

Σύμφωνα δε με τη διάταξη του ά. 26 Ν. 1069/80 : «Διαφοροποίηση τελών

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί :

α) να καθορίζεται ειδικό τιμολόγιο ύδρευσης και αποχέτευσης για τους κατοίκους των δήμων ή κοινοτήτων ή συνοικισμών αυτών που μετέχουν στην επιχείρηση οι οποίοι εξυπηρετούνται με δικό τους δίκτυο ανεξάρτητο από το ενιαίο δίκτυο της επιχείρησης και β) να θεσπίζονται

διαφορετικά τιμολόγια κατά περιοχές ανάλογα με τα εκτελούμενα έργα ή με το κόστος λειτουργίας των εγκαταστάσεων της περιοχής»

Περαιτέρω, σύμφωνα με την Εγκύκλιο του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. 16898/ΕΓΚ.16/19-8-10 : «Υπολογισμός των χρεώσεων ύδρευσης.

Ως προς την ειδική τιμολόγηση, από τις ισχύουσες διατάξεις προκύπτουν τα εξής :

α) Οι ΟΤΑ, με απόφαση του οικείου Συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των μελών του δύνανται να θέσπισουν μειωμένο τιμολόγιο ύδρευσης και αποχέτευσης μέχρι το 50% ή και απαλλαγή από τα τέλη για τους απόρους, τα άτομα με αναπηρίες και τους πολύτεκνους, όπως η ιδιότητά τους οριοθετείται αντίστοιχα από την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 202, παρ.3 του ν.3463/2006).

β) Ειδικά για τις πολύτεκνες οικογένειες, με τη διάταξη της παρ. 4, του άρθρου 18 του ν. 2946/2001 (224 Α΄) παρέχεται η δυνατότητα στα Δ.Σ. των Δ.Ε.Υ.Α., με απόφασή τους, να καθορίσουν ειδικό μειωμένο τιμολόγιο ύδρευσης, χωρίς να τίθεται όριο ως προς τη μείωση.

γ) Στο πλαίσιο της αρχής της ανταποδοτικότητας, με τις διατάξεις των άρθρων 25 και 26 του ν. 1069/80, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 6 του ν. 2307/1995, προβλέπεται επίσης η δυνατότητα θέσπισης διαφοροποιημένης τιμολόγησης από τις Δ.Ε.Υ.Α., κατόπιν έκδοσης απόφασης από το οικείο Δ.Σ., εγκρινομένης από το οικείο δημοτικό / κοινοτικό συμβούλιο, ως εξής:

- Ειδικό τιμολόγιο ύδρευσης και αποχέτευσης για τους κατοίκους των δήμων ή κοινοτήτων ή συνοικισμών αυτών που μετέχουν στην επιχείρηση, οι οποίοι εξυπηρετούνται με δικό τους δίκτυο ανεξάρτητο από το ενιαίο δίκτυο της επιχείρησης

- Διαφορετικά τιμολόγια (ύψος τελών) κατά περιοχές, ανάλογα με τα εκτελούμενα έργα ή με το κόστος λειτουργίας των εγκαταστάσεων της περιοχής.»

Ενόψει των ανωτέρω συνάγεται ότι με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου κατόπιν πρότασης του διοικητικού συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. δύναται να επιβληθούν μειωμένα τέλη αφενός για την προστασία ευπαθών κοινωνικών ομάδων και αφετέρου στο πλαίσιο της τήρησης της αρχής της ανταποδοτικότητας. Ωστόσο, το ειδικό τέλος του ά. 11 Ν. 1069/1980 έχει, σύμφωνα και με την προπαρατεθείσα γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., φορολογικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν δύναται να μεταβληθεί το ποσοστό επί του οποίου υπολογίζεται (ήτοι το ποσοστό 80% επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος).

Πάντως σε κάθε περίπτωση, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν η Δ.Ε.Υ.Α. δεν νομιμοποιείται να επιβάλει το ειδικό πρόσθετο τέλος του ά. 11 Ν. 1069/1980.

Αθήνα, 26.11.2014

Πάνος Ζυγούρης